

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационен труд на тема

„ЕТИЧЕСКИ АСПЕКТИ В МЕЖДУЛИЧНОСТНАТА КОМУНИКАЦИЯ ВЪВ ВИРТУАЛНА СРЕДА – СОЦИАЛНА МРЕЖА FACEBOOK (2003–2016 Г.)”

на Десислава Добромирова Добрева

за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление „Реторика във виртуалната среда” 2.3. Философия (Реторика)

от доц. д-р Стела Константинова Ангова, УНСС, катедра „Медии и обществени комуникации“, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (медии и комуникации – онлайн медии)“

1. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд е в обем от 205 страници и е структуриран в увод, 4 глави, заключение и 6 приложения. Използваните източници са в достатъчен обем - 158 на брой. Работата е прецизно конструирана в теоретичен и изследователски план, каквито са изискванията за подобен род научно съчинение – първите три глави изясняват заложения в заглавието понятиен апарат, а третата анализира емпиричния материал.

Центърът на научната разработка е актуалният въпрос за етиката в междуличностната комуникация във Facebook.

Нуждата от изследване на такава тематика може да бъде открита във факта, че социалните мрежи продължават да се интегрират в човешкия опит и ефектите върху възможностите на аудиторията за междуличностно взаимодействие се увеличават. Комуникацията се трансформира във все по-медирана за сметка на комуникацията лице в лице. Комуникативното поведение се променя и се ориентира към повече

контакти, повече комуникация, повече откритост, което води до предоверяване и повторени съобщения в социалните мрежи. В един момент се размива усещането за размерите на публичността и потребителите стават по-склонни към свръхсподеляне на информация. Налице е ситуация, при която, от една страна, компании като Facebook събират големи обеми информация, като чрез нейния анализ могат да бъдат проследени най-популярните тенденции в реално време и да бъдат изведени определени модели от тях – всеки интернет потребител ще бъде като „прочетена книга“ за тях. От друга страна, потребителите доброволно отварят широко врати към най-съкровени си моменти и мисли чрез статуси, снимки, видео, отбелязване и пр.

Този нов комуникативен опит води до въпроса, с който докторантката поставя началото на работата си и чийто отговор ще допринесе за попълването на празнините по темата у нас: „до каква степен съдържанието, което споделяме онлайн, остава лично и какви действия могат да бъдат предприети, за да се предотврати нарушаване неприкосновеността на личния живот?“ (с. 5).

Положително впечатление прави ясното и стегнато изложение на целта на изследването „да се идентифицират особености, явления и тенденции в комуникацията във Facebook и тяхната релевантност или ирелевантност спрямо традиционните етични норми и да се установи дали, до каква степен и как виртуалната реторика се проявява в цитираната социална мрежа на равнище комуникация между потребителите, което условно може да се нарече „битова виртуална реторика“, осъществяваща се на междуличностно равнище.“ По същия логичен начин са формулирани изпълнените задачи, методологичната рамка, хипотезата.

2. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Резултатите в дисертацията са изведени въз основа на проведено триетапно проучване, обособено в два корпуса с вербално и визуално съдържание. Изведените особености, явления и тенденции могат да послужат за основа за концептуален модел на поведението на аудиторията и за ръководство за поведението на потребителите в социалните мрежи.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Като основен научен принос в труда на Десислава Добрева може да се определи дълбочинната разработка на етичните аспекти на междуличностната онлайн комуникация и на проблемите на новото комуникационно поведение.

Другите научни приноси са:

- Адмирации заслужава смелостта на авторката да даде 9 собствени работни дефиниции за понятията „виртуална реторика”, „таг”, „трол”, „киберследене”, „фишинг”, „компютърна етика”, „дигитален отпечатък”, „лично виртуално пространство”, „групова виртуална емпатия”, което също допринася за обогатяването на научното знание.

- Като друг принос се откроява и систематизираната хронология на онлайн социалните медии, като с нейното съставяне определено се допълва една липсваща част от най-новата медийна история.

- Теоретичен обзор върху проблемите на поверителност и неприкосновеност, сигурност в интернет и социалните медии, който при следващи разработки на докторантката може да се преобразува в самостоятелна публикация с насоки за защитено комуникационно поведение в интернет, които в анализирания труд са във вид на проект на списък с препоръки за безопасно и етично общуване в социалната мрежа Facebook.

4. Критични бележки, препоръки и въпроси

В заглавието на труда присъства терминът „социални мрежи“, а в работата са изследвани и социалните медии, което за мен означава, че Десислава Добрева е извършила и допълнителен обем работа извън поставените рамки. Трудът се нуждае от по-категорично становище относно дефинирането на социалните мрежи и социалните медии, но като цяло това е проблем на договаряне между специалистите в областта и дори може да се обособи като самостоятелна тема за отделен дисертационен труд.

5. Заключение

Предвид новаторската тема, качествения теоретичен обзор, интересното изследване и изводи, умението за научно писане, заявявам своето категорично становище за присъждането на ОНС „доктор“.

29.09.2016

София

(.....)

доц. д-р Стела Ангова